

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaafl@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΔ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1312 ²	Περιτομὴ τοῦ Κυρίου Κυριακὴ 1 Ἰανουαρίου 2017 (2007)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
---	---	---

Τί εἰκονίζει ἡ περιτομή

Εορτή, ἀγαπητοί μου, σήμερα. Τριπλὴ ἑορτή. Εἶνε ἡ πρώτη τοῦ πολιτικοῦ ἔτους κατὰ τὸ κοσμικὸ ἑορτολόγιο (κατὰ τὸ ἑορτολόγιο τῆς Ἐκκλησίας πρώτη τοῦ ἔτους εἶνε ἡ 1η Σεπτεμβρίου). Εἶνε δεῦτερον ἡ ἑορτὴ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου. Καὶ τρίτον καὶ κυριώτερον σήμερα εἶνε **ἑορτὴ δεσποτική**. Γιατί λέγεται δεσποτική; Διότι ἑορτάζει ὁ Δεσπότης. Ποιὸς δεσπότης, ἡ ἀφεντιά μου; Ἐμεῖς οἱ ἐπίσκοποι καταχρηστικῶς λεγόμαστε δεσπότες· εἴμαστε μία σκιά ἀπλῶς τῆς ἀπεράντου ἐξουσίας τοῦ Χριστοῦ μας. Ὁ Χριστὸς εἶνε ὁ δεσπότης ὄχι σὲ σχετικὸ ἀλλὰ σὲ ἀπόλυτο βαθμὸ, ἕκατὸ τοῖς ἕκατὸ δεσπότης· δεσπότης ὄχι μὲ τὴν τυραννικὴ ἀλλὰ μὲ τὴν ἀγαθὴ ἔννοια. Δεσπάζει καὶ ἐξουσιάζει τὸ σύμπαν, εἶνε «ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ κύριος τῶν κυριευόντων» (Α' Τιμ. 6,15), ὁ ἄξονας γύρω ἀπὸ τὸν ὁποῖο στρέφονται ὅλα τὰ κτίσματα. Τὸ πιστεύουμε;

Δεσποτικὲς ἑορτὲς εἶνε τὰ Χριστοῦγεννα, ἡ Ὑπαπαντή, τὰ Θεοφάνεια καὶ ἄλλες. Μεταξὺ αὐτῶν συγκαταλέγεται καὶ ἡ σημερινή, ἡ **ἑορτὴ τῆς περιτομῆς** τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τί ἑορτάζουμε;

Ἡ περιτομὴ στηρίζεται στὸ Μωσαϊκὸ νόμο, εἶνε ἔθιμο τῶν Ἑβραίων. Σ' αὐτούς, ὅταν τὸ ἄρσενικὸ παιδί γινόταν ὀκτῶ ἡμερῶν, ἐτελεῖτο στὴ συναγωγὴ μία οἰκογενειακὴ ἑορτή. Ἐν μέσῳ ὕμνων καὶ δοξολογίας πρὸς τὸν Θεό, ὁ πατέρας ἢ κάποιος εἰδικὸς ἔπαιρνε ἕνα μαχαίρι ὄχι ἀπὸ σίδηρο ἀλλ' ἀπὸ πέτρα –αὐτὰ χρησιμοποιοῦσαν τότε καὶ ἀνευρίσκονται τέτοια μέσα σὲ τάφους τῶν ἀρχαίων– καὶ ἔκοβε ἕνα ἄκρο. Τί ἔκοβε; Δυσκολεύομαι νὰ ἐκφρασθῶ, διότι ἡ περιτομὴ ἀναφέρεται στὰ ἀφροδίδια, στὸ γεννητικὸ σύστημα τοῦ ἀνδρός. Μιλώντας λοιπὸν εὐπρεπῶς λέμε, ὅτι μὲ τὴν περιτομὴ ἔκοβαν τὸ ἄκρο τοῦ δέρματος ποὺ σκεπάζει τὸ ἀνδρικό μορίο, τὴν βάλανο. Αὐτὴ ἦταν ἡ συνήθεια

τῶν Ἑβραίων. Καὶ ἐνῶ πέρασαν τέσσερις χιλιάδες χρόνια ἀφ' ὅτου ὁ Θεὸς θέσπισε τὴν περιτομή, μέχρι σήμερα ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι περιτέμνονται· ὅπως ἐμεῖς βαπτίζομαστε, ἔτσι αὐτοὶ περιτέμνονται. Καὶ ὄχι μόνο οἱ Ἑβραῖοι, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ μουσουλμᾶνοι, ποὺ πιστεύουν στὸ Κοράνιο, ἔχουν τὴν περιτομή.

Περιετμήθη λοιπὸν ὁ Κύριος. Ἀλλὰ γεννᾶται ἡ ἀπορία· Καλὰ, οἱ Ἑβραῖοι περιτέμνοντο ὡς ἁμαρτωλὰ τέκνα τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῆς Εὐας· ὁ Χριστὸς, ὁ ἀναμάρτητος, **γιατί** περιετμήθη; Ἀπαντῶ σύντομα. **Γιὰ τρεῖς λόγους.**

Ὁ πρῶτος λόγος. Ἡ περιτομὴ εἶνε **μιά ἀπάντησι σὲ αἰρετικούς**. Παρουσιάστηκαν οἱ λεγόμενοι *δοκῆται*, ποὺ ἔλεγαν, ὅτι ὁ Χριστὸς δὲν ἔγινε πραγματικὰ ἄνθρωπος, ἀλλὰ ἡ ἀνθρωπίνη φύσις τοῦ ἦταν μία φαντασία. Ἡ αἵρεσι δηλαδὴ αὐτὴ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ἀρειανισμό, ἤρνεῖτο τὴν ἀνθρωπίνη φύσι τοῦ Χριστοῦ. Ἄλλ' ἐὰν ὁ Χριστὸς δὲν εἶχε πραγματικὸ ἀνθρώπινο σῶμα, τότε πῶς ἔγινε ἡ περιτομὴ; Εἶνε λοιπὸν μία ἀπάντησις ὅτι πράγματι ὁ Χριστὸς «*μορφὴν ἀναλλοιώτως ἀνθρωπίνην προσέλαβε*», ὅπως ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιο σήμερα.

Δεῦτερον, ὁ Χριστὸς δέχθηκε τὴν περιτομὴ ὅπως δέχθηκε καὶ τὸ βάπτισμα. Βαπτίσθηκε ὄχι ὡς ἁμαρτωλός, ἀλλὰ γιὰ νὰ εἶνε, ὡς ἄνθρωπος, ὑπόδειγμα ὑπακοῆς καὶ συμμορφώσεως μὲ τὸ νόμο τῆς παλαιᾶς διαθήκης. Εἶνε **ὑπόδειγμα ὑπακοῆς καὶ πειθαρχίας** στὸν θεῖο νόμο.

Τρίτον, ἡ περιτομὴ εἶνε μία **σκιά**, μία **προτύπωση**, μία **εἰκόνα** πραγμάτων καὶ καταστάσεων, ποὺ θὰ συνέβαιναν στὴν καινὴ διαθήκη. Μπαίνω τώρα στὸ σπουδαιότερο μέρος τῆς ὁμιλίας, καὶ θὰ προσπαθῆσω νὰ παρουσιάσω ὅσο μπορῶ πιὸ κατανοητὰ τὶς βαθεῖες ἔννοιες ποὺ περικλείει ἡ μεγάλη αὐτὴ ἑορτή.

● Ἄν ἀνοίξουμε ἕνα λεξικὸ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης –ποὺ κοντεύουμε νὰ τὴ λησμονήσουμε καὶ σὲ λίγο, ἀφοῦ ἐδῶ τὴ θάψαμε, θὰ

τρέχουμε στο εξωτερικό να τη μάθουμε—, θα δούμε ότι *περιτομή* σημαίνει κυκλικό κόψιμο. Από την άποψη αυτή η περιτομή **εικονίζει την περικοπή του περιττού**. Θέλετε παραδείγματα; Υπάρχει η έσφαλμένη αντίληψις, ότι όσο περισσότερο καταναλώνει κάποιος τόσο πιο προωδευμένος είναι. Και στην καταναλωτική εποχή μας υπάρχουν πολλά περιττά. Νά το τσιγάρο. Περιττό πράγμα· και όχι μόνο περιττό, αλλά και βλαβερό. Πώς μπορεί κανείς να το περικόψει; Στην Αγγλία η Θάτσερ διέταξε, επάνω στα πακέττα του καπνού να ζωγραφίζεται καρκίνος, ο να σου λήη· Κάπνισε, ελεύθερος είσαι· αλλά να ξέρης, ότι μία σοβαρή αιτία του καρκίνου είναι αυτό. Και όμως πολλοί το έχουν ως απαραίτητο, και καμαρώνουν με το τσιγάρο στο στόμα. Το κόψιμο του τσιγάρου είναι μια περιτομή στην προσωπική ζωή. Έμπρός λοιπόν, κουράγιο, κόψε το τσιγάρο! Άλλο παράδειγμα. Δεν αναμειγνύομαι στα πολιτικά, αλλά εάν μπορούσε η περιτομή να μπή λ.χ. στο υπουργείο των οικονομικών, να πάρη ψαλίδα ο υπουργός και να κάνη περικοπές, ω τί θα γινόταν! Κινδυνεύουμε να γίνουμε άπεραντο τεμπελοχανείο. Κι ο Όλυμπος να ήταν χρυσός, θα τον τρώγαμε. Είναι ανάγκη στην δημοσία ζωή να περικοπούν δαπάνες και σπατάλες. Θα εξοικονομηθούν δισεκατομμύρια.

● Η περιτομή **εικονίζει την περικοπή των περιττών**. Τί άλλο; Για τα παιδιά των Εβραίων, που την υφίσταντο, ήταν μια έγχειρσις, στην οποία πονούσαν και έκλαιγαν, όπως σήμερα τα δικά μας βρέφη κλαίνε όταν το βουτάμε στο νερό της κολυμβήθρας. **Σύμβολο λοιπόν του πόνου της ζωής** ή περιτομή. Όλη η ζωή είναι πόνος. Όπως είπε ο Ίώβ, τα πουλιά γεννήθηκαν για να πετούν στον άερα κ' εμείς γεννηθήκαμε για τον κόπο και τον πόνο (βλ. Ίώβ 5,7).

● Η περιτομή λοιπόν **συμβολίζει την περικοπή του περιττού και τον πόνο της ζωής μας**. Άλλα στην περιτομή το μικρό παιδί έχανε αίμα από την τομή, που άνοιγε το πέτρινο μαχαίρι. Υπήρξαν μάλιστα και περιπτώσεις που παιδάκια πέθαναν απ' την αιμορραγία. Έτσι η περιτομή είναι και **σύμβολο του αίματος**. Χωρίς θυσία δεν γίνεται τίποτε. Η περιτομή **συμβολίζει το αίμα που χύθηκε για τα μεγάλα και ύψηλά**. Και δεν υπάρχει τίποτε μεγαλύτερο και υψηλότερο από την αλήθεια της πίστεώς μας, για την οποία μαρτύρησε ο Χριστός. Το αίμα, που έχυσε κατά την περιτομή, ήταν προοίμιο της μεγάλης και υπέροχης θυσίας που προσέφερε στο Γολγοθά· εκεί, επάνω στο σταυρό, άνοιξε τις φλέβες του και προσέφερε όχι πλέ-

ον σταγόνες αλλά όλο το τίμιο αίμα του για τη σωτηρία μας. Είναι το αίμα που προσφέρεται κατά την θεία λειτουργία, την αναίμακτη θυσία του, και άκουμε «*Πίετε έξ αυτού πάντες...*».

● Η περιτομή, τέλος, είναι **τύπος του άγιου βαπτίσματος**, το όποιο στο έξης πήρε τη θέση της και την αντικατέστησε.

* * *

Τέτοια νοήματα έχει, αγαπητοί μου, η περιτομή του Χριστού, που έορτάζουμε σήμερα. Θα κλείσω με το έξης. Όπως όταν βαπτίζεται το παιδάκι στην Εκκλησία μας παίρνει όνομα και μ' αυτό είναι πλέον γνωστό στον κόσμο, έτσι και τα Έβραίοπουλα την ήμερα της περιτομής έπαιρναν όνομα. Και το Θείο Βρέφος την ήμερα της περιτομής έλαβε όνομα, καθωρισμένο ήδη δι' άγγέλου κατ' έντολήν του ουρανού. Είναι το «*όνομα το υπέρ πάν όνομα*» (Φιλ. 2,9), το όνομα «*Ίησοῦς*» (Λουκ. 2,21). Τί σημαίνει *Ίησοῦς*; Είναι έβραϊκή λέξις και σημαίνει «**σωτήρ**». Από την άρχαιότητα παρουσιάστηκαν –μετρήστε– εκατόν πενηντατρείς (153) που πήραν το όνομα *σωτήρ*. Ήταν δυνάστες, τύραννοι, κακοῦργοι, άπαίσια τέρατα, που βύθισαν στο αίμα τον κόσμο· ψευδεῖς σωτήρες. Ο Χριστός είναι ο Σωτήρ με την άληθινή και άπόλυτη έννοια. Αυτό άποδεικνύουν τα πράγματα· η έπίδρασί του στην παγκόσμια ιστορία, τα έκατομμύρια των σεσωσμένων. Είναι όντως Σωτήρας.

Άλλα προσοχή· δεν άρκει να λέμε ότι ο Χριστός είναι Σωτήρας του κόσμου· πρέπει να γίνη και προσωπικά δικός μας Σωτήρας. Όπως ο άρρωστος λέει «**ό γιατρός μου**», έτσι εμείς να λέμε για το Χριστό «**ό Σωτήρας μου**». Και θα είναι ο Σωτήρας μας, εάν τον πιστέψουμε, εάν άποφασίσουμε να πάμε στην ιερά **έξομολόγησι**. Οί περισσότεροι δεν έχουν έξομολογηθή ποτέ· οὔτ' ένα δάκρυ δεν έχυσαν για τις άμαρτίες τους. Δεν έξομολογήθηκαν, δεν έκλαψες, δεν ζήτησες σωτηρία; Τότε ο Χριστός είναι Σωτήρας του κόσμου –και οί δαίμονες άκόμα το όμολογούν–, αλλά δικός σου Σωτήρας δεν είναι. Πρέπει να γίνη Σωτήρας «σου» και Σωτήρας «μου». Διότι μέσ' στους χίλιους ένας είναι πραγματικός Χριστιανός. Οί άλλοι είναι ψευτοχριστιανοί, μακριά από τα μυστήρια, χωρίς ουσιαστική σχέση με την Εκκλησία, την όποια θυμοῦνται μόνο στις μεγάλες έορτές.

Συνδεδεμένος λοιπόν, αγαπητέ, με το Χριστό, να μπορής να πής· Δεν έχω ανάγκη από μαρτυρία άλλων· μου άρκει **η δική μου πείρα**, ότι όντως ο Χριστός είναι Σωτήρας μου. Αυτῶ η δόξα και το κράτος εις αῖώνας αῖώνων· άμήν.

(†) **έπίσκοπος Αύγουστίνος**